

Bilancia potravinárskeho a nepotravinárskeho maloobchodu v regióne Gemer

---

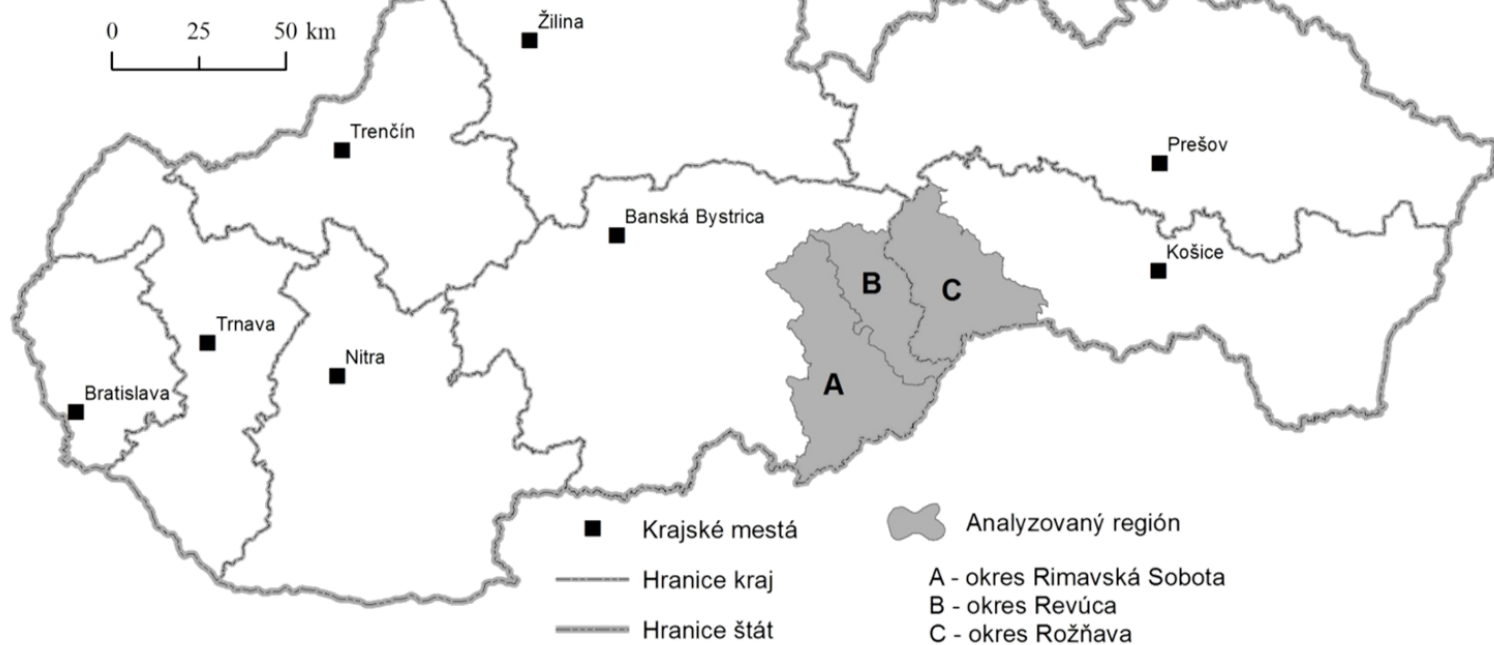
**František Križan
Gabriel Zubriczký
Kristína Bilková
Peter Barlík**

Ciele príspevku

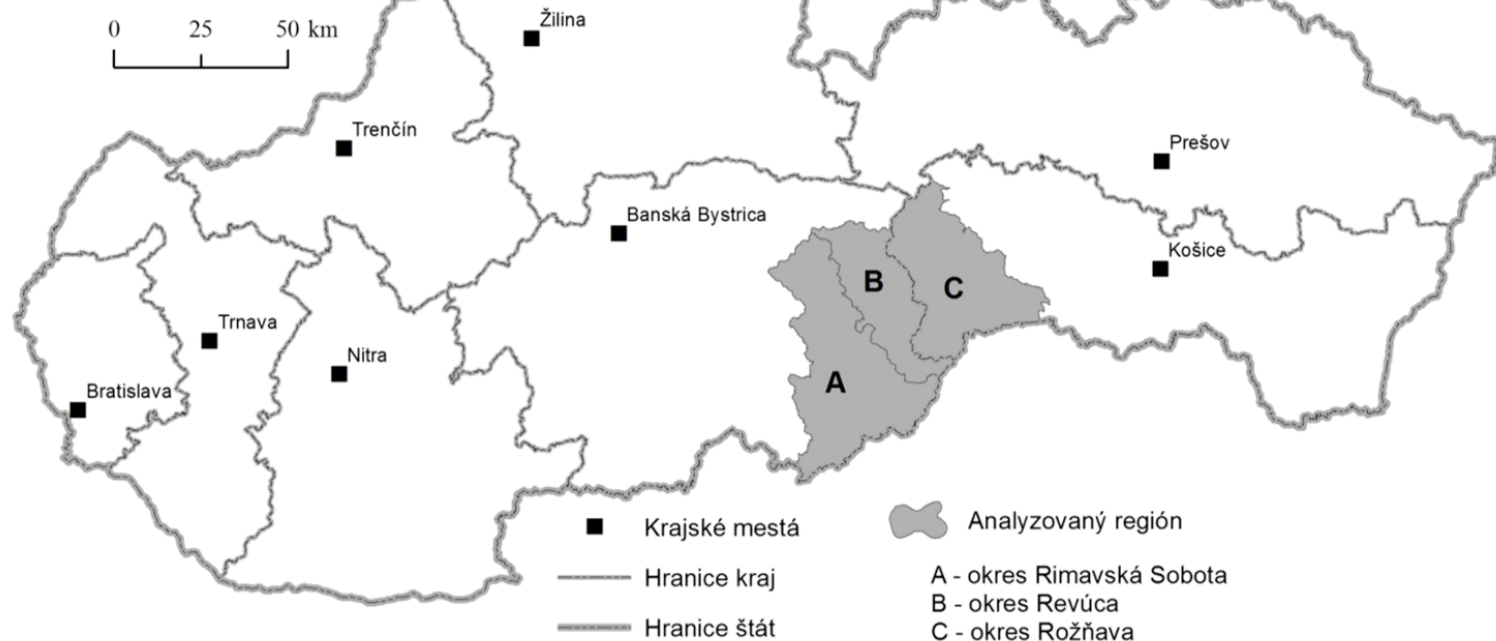
- Zhodnotenie lokalít potravinárskeho a nepotravinárskeho maloobchodu v regióne Gemer v časových (1996-2012) a priestorových súvislostiach (urbánny a rurálny priestor) na základe indexov bilancie maloobchodu.
- Príspevok je zameraný na riešenia nasledovných hypotéz:
H1: Na vidieku dochádza ku koncentrácii potravinárskeho a nepotravinárskeho maloobchodu do strediskových obcí.
H2: V mestách dochádza k dekoncentracii maloobchodu, čím sa v zázemí miest vytvára zóna „prebytkových“ obcí maloobchodnou vybavenosťou.
H3: Maloobchodná vybavenosť na vidieku má zostupný trend.
H4: Na vidieku prevládajú „nedostatkové“ obce.

Prečo Gemer?

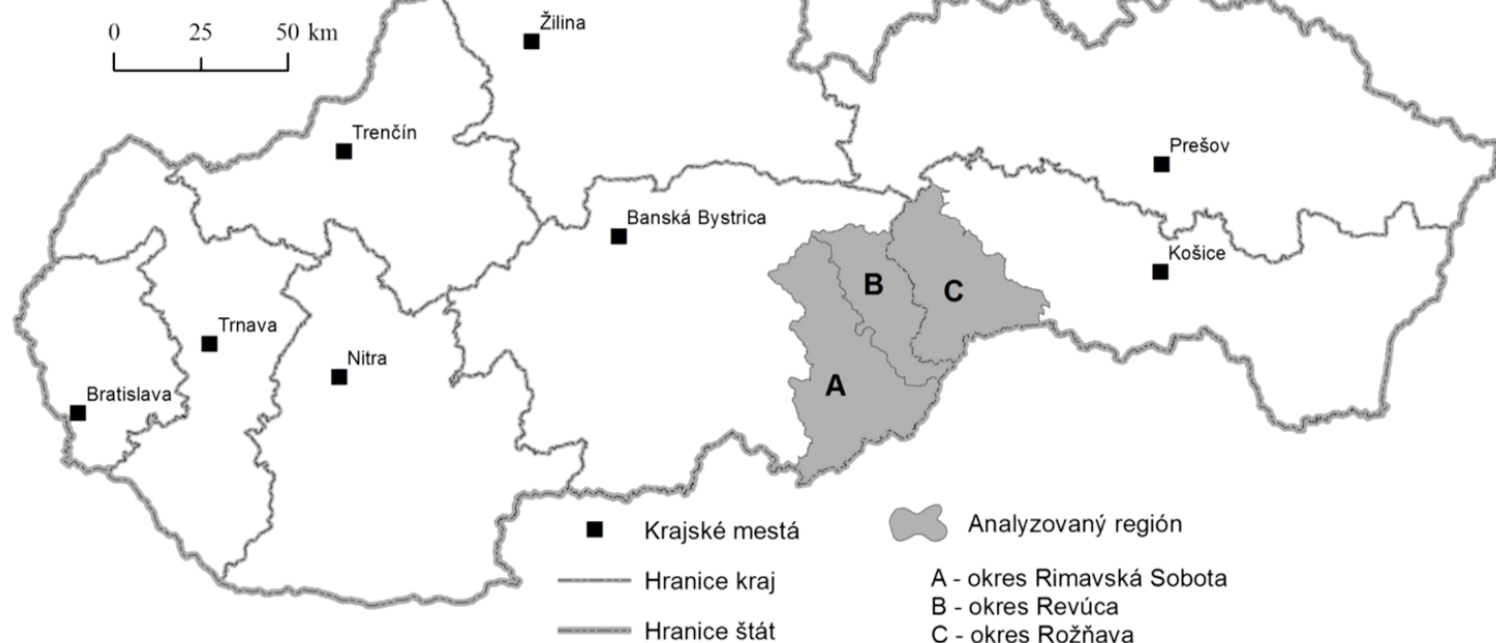
- Gemer ako významný historický priemyselný región (Kršák et al. 2009)

Prečo Gemer?

- Gemer ako významný historický priemyselný región (Kršák et al. 2009)
- Vývoj v potransformačnom období na Slovensku a socioekonomické problémy (Buček 1999; Smith 1996)

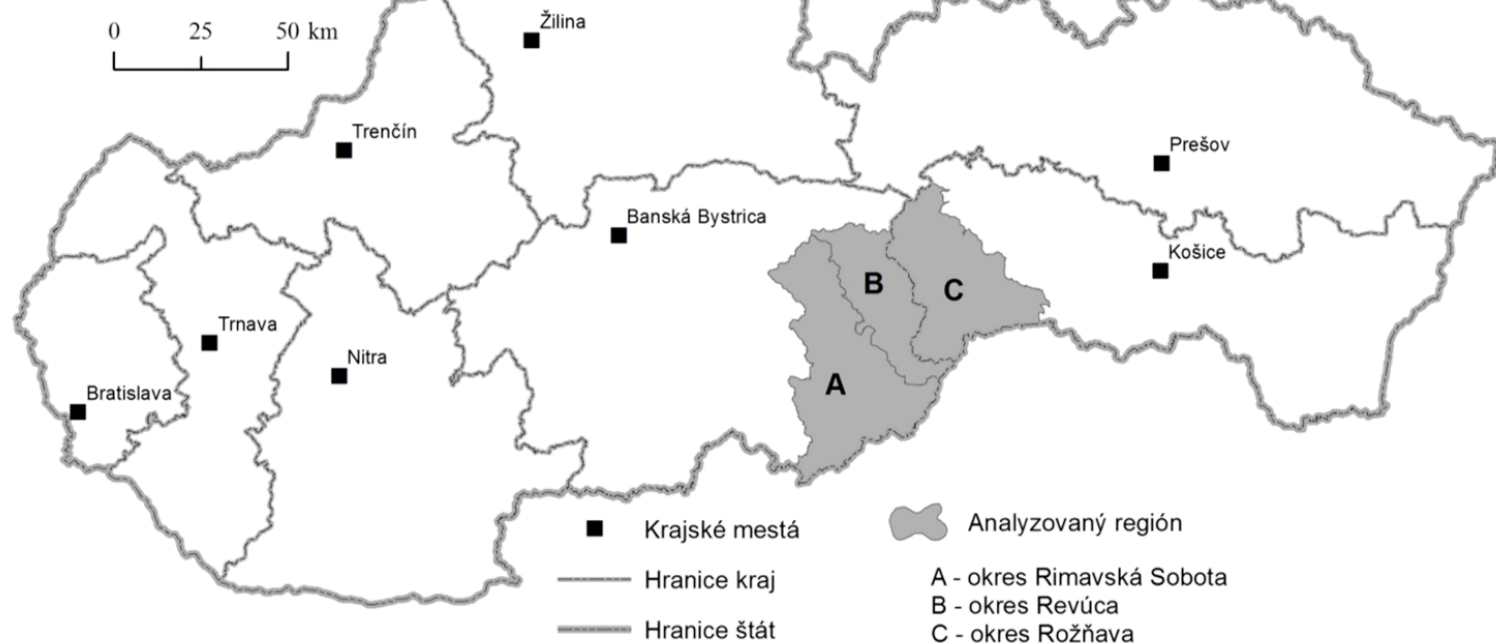
Prečo Gemer?

- Gemer ako významný historický priemyselný región (Kršák et al. 2009)
- Vývoj v potransformačnom období na Slovensku a socioekonomické problémy (Buček 1999; Smith 1996)
- Regionálnej stagnácia až úpadok (Banerjee a Jarmuzek 2010; Rajčáková 2014).

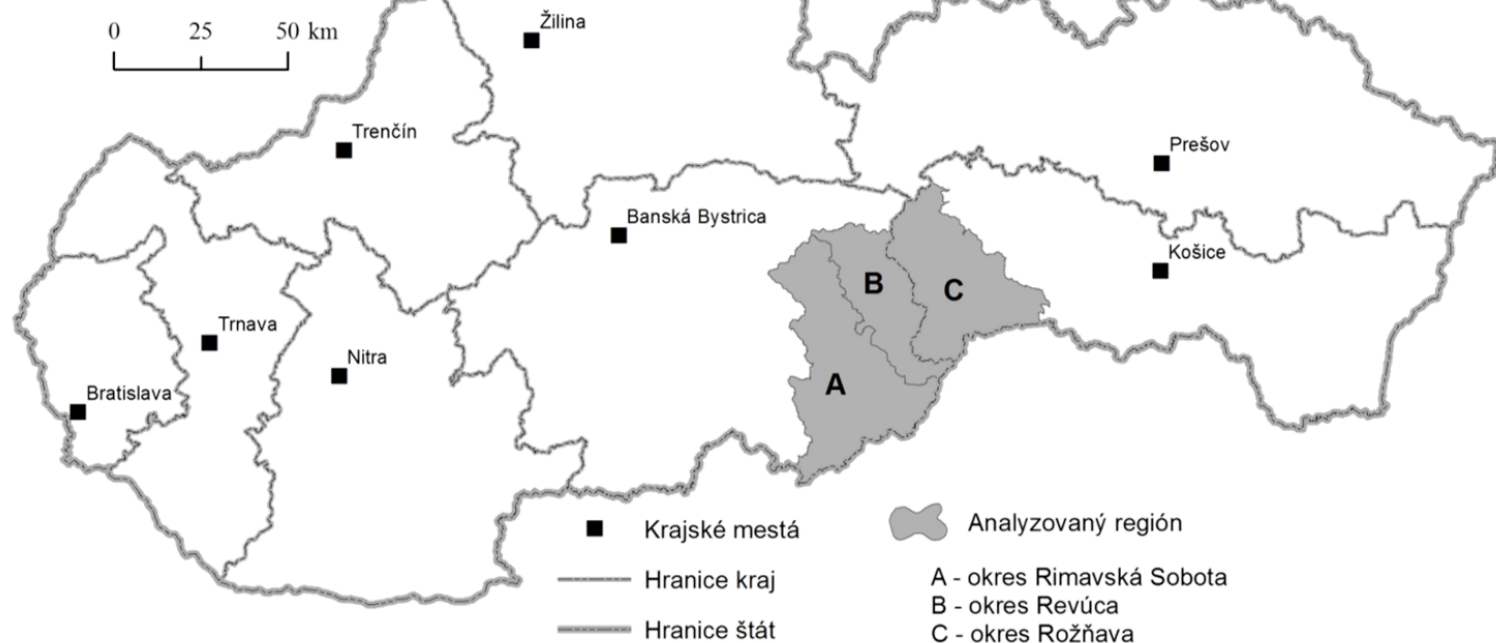

Prečo Gemer?

- Gemer ako významný historický priemyselný región (Kršák et al. 2009)
- Vývoj v potransformačnom období na Slovensku a socioekonomické problémy (Buček 1999; Smith 1996)
- Regionálnej stagnácia až úpadok (Banerjee a Jarmuzek 2010; Rajčáková 2014)
- Nezamestnanosť (Križan et al. 2012) a etnická štruktúra (Bleha et al. 2015)

Prečo Gemer?

- Gemer ako významný historický priemyselný región (Kršák et al. 2009)
- Vývoj v potransformačnom období na Slovensku a socioekonomické problémy (Buček 1999; Smith 1996)
- Regionálnej stagnácia až úpadok (Banerjee a Jarmuzek 2010; Rajčáková 2014)
- Nezamestnanosť (Križan et al. 2012) a etnická štruktúra (Bleha et al. 2015)
- Sociálna exklúzia obyvateľstva (Horňák a Rochovská 2014; Zubriczký 2010)

Metódy analýzy a dáta

- Transformačné trendy v maloobchode možno hodnotiť z viacerých hľadísk (cf. Birkin et al. 2002; Guy 2006)
- Index nárastu, resp. poklesu počtu predajní v porovnaní s rokom počiatočného a koncového časového radu (Bilková a Križan 2014)
  - A) „prebytkové“ obce
  - B) „nedostatkové“ obce
- Kvantifikácia prebytku vzhľadom na teoretický počet (Očovský 1974)

$$S_{Ti} = P_i \cdot S$$

- Bilancia pomocou indexu koncentrácie „prebytku“ maloobchodných predajní

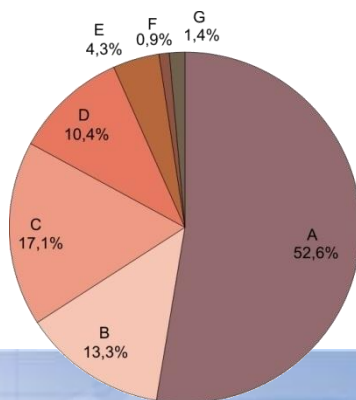
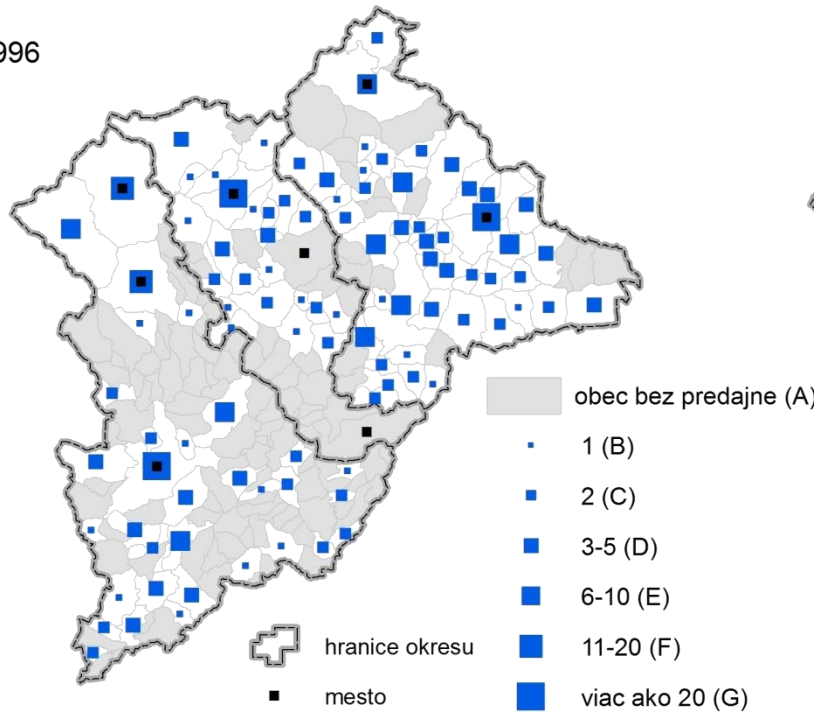
$$I_k = \frac{S_i - P_i \bar{S}}{S_i \cdot 100}$$

- Dáta zo Štatistického úradu Slovenskej republiky

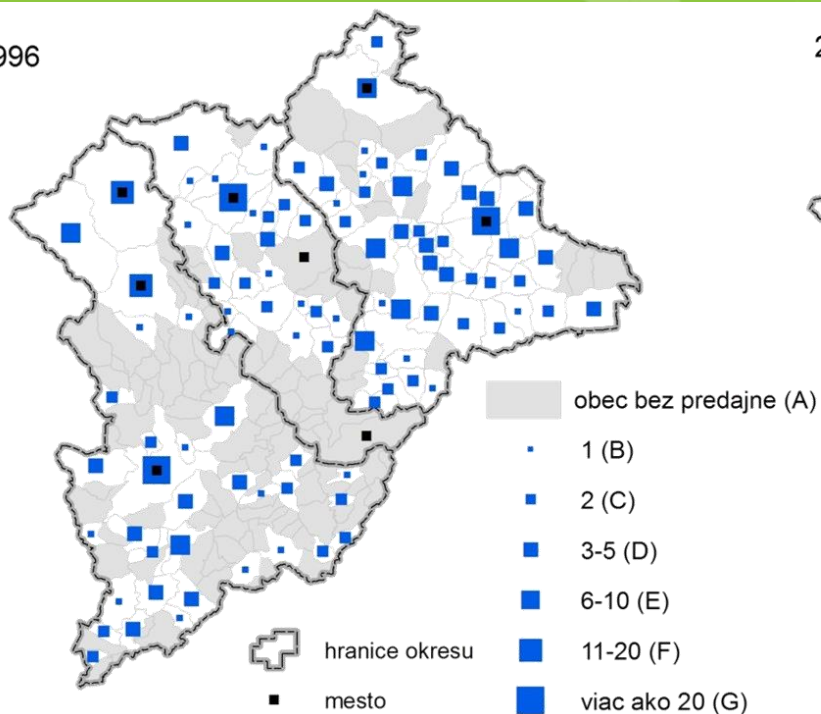
Potravinárske predajne na Gemeri

1996

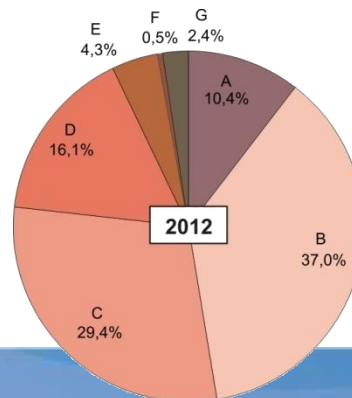
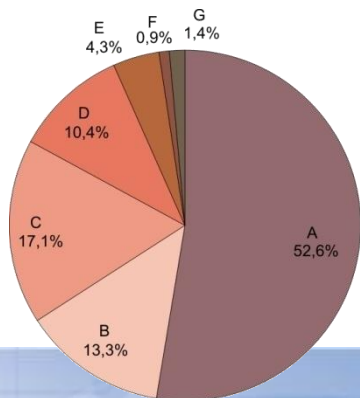
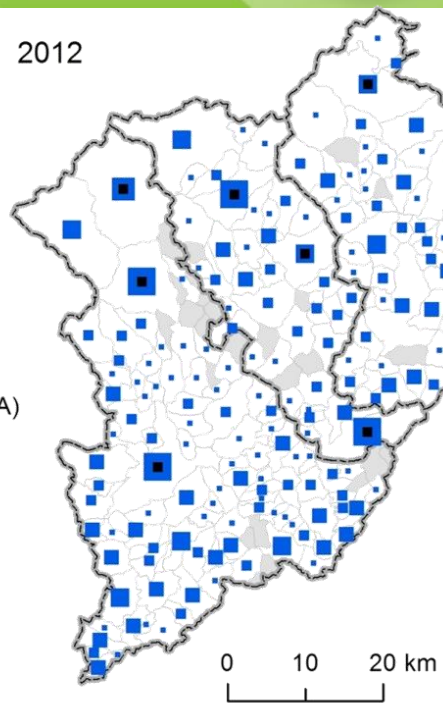

Potravinárske predajne na Gemeri

1996

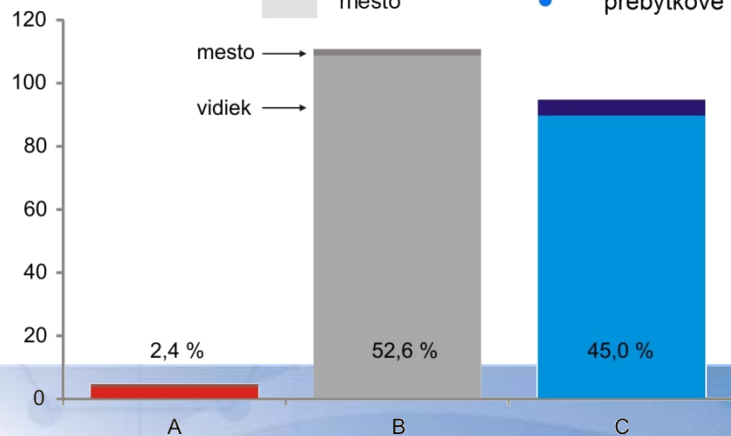
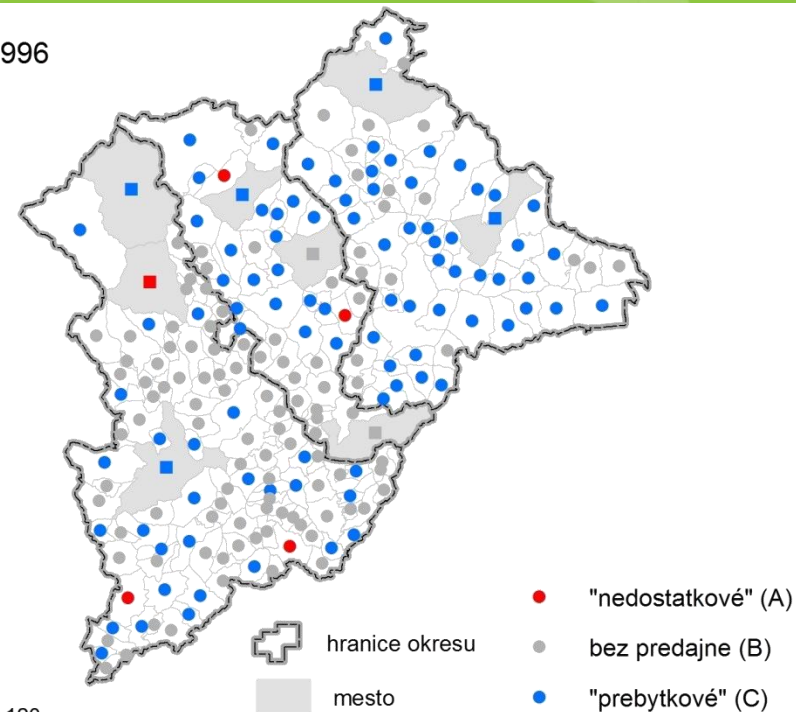

2012

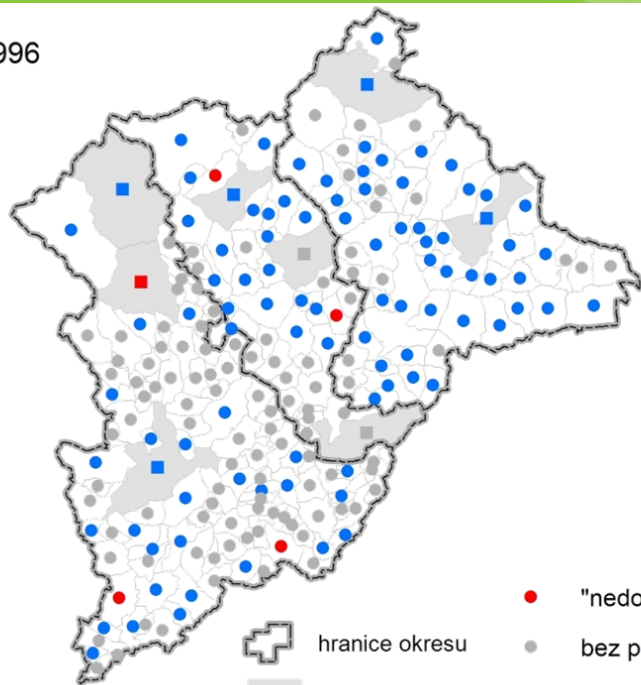
Bilancia potravinárskych predajní na Gemeri

1996

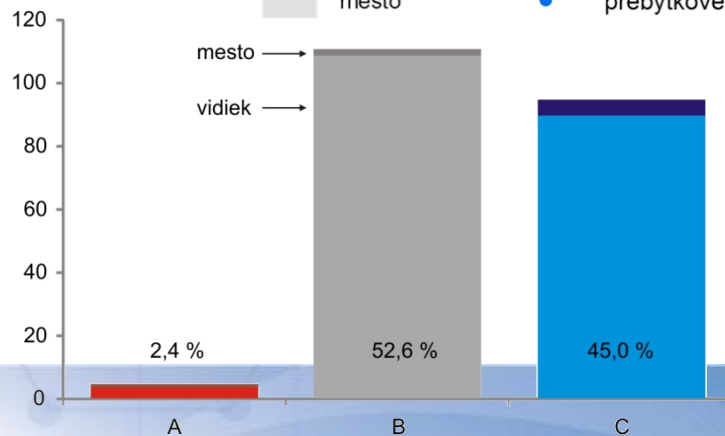
Bilancia potravinárskych predajní na Gemeri

1996

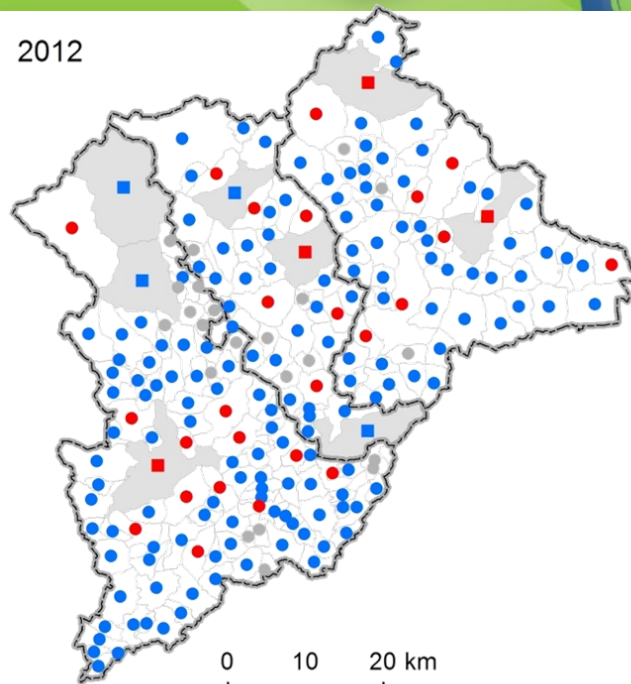

 hranice okresu
 mesto

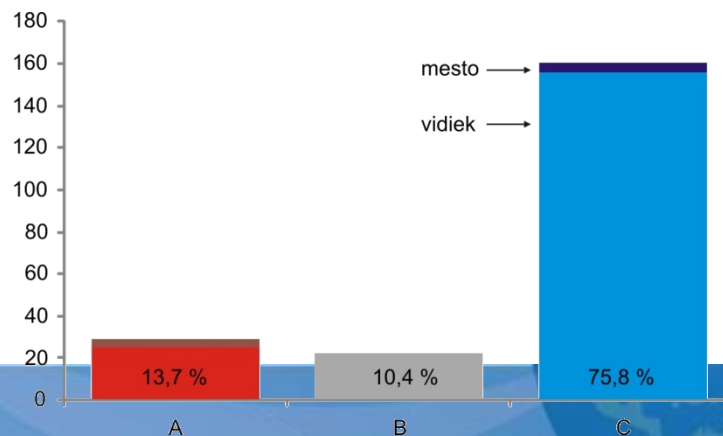
 "nedostatkové" (A)
 bez predajne (B)
 "prebytkové" (C)

2012

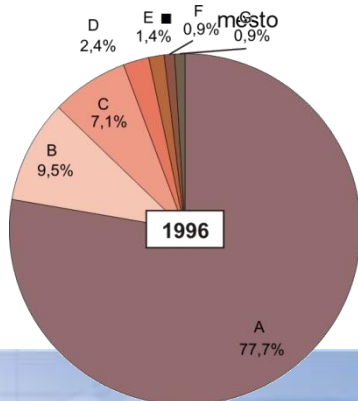
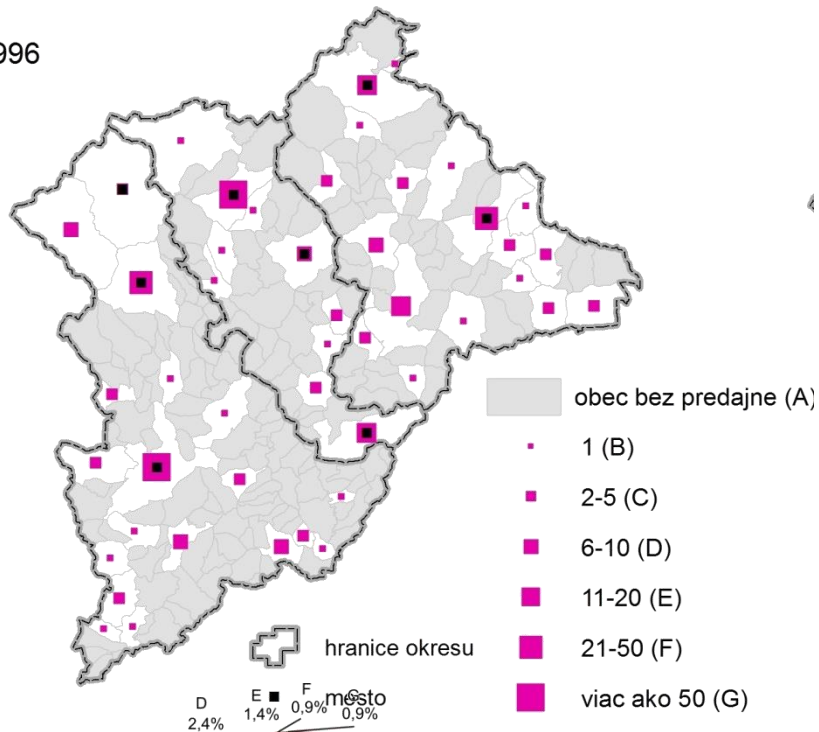
0 10 20 km

Nepotravinárske predajne na Gemeri

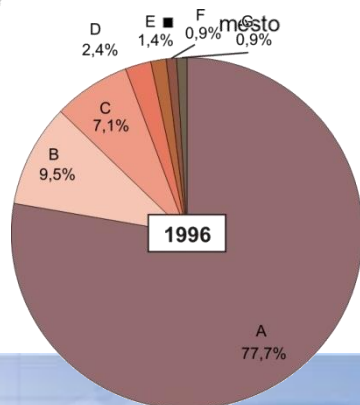
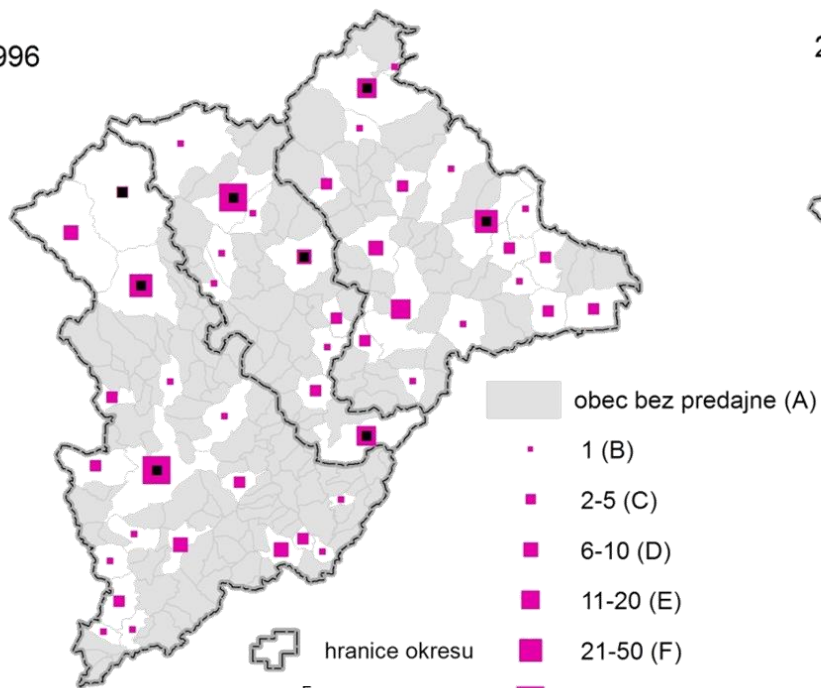
1996

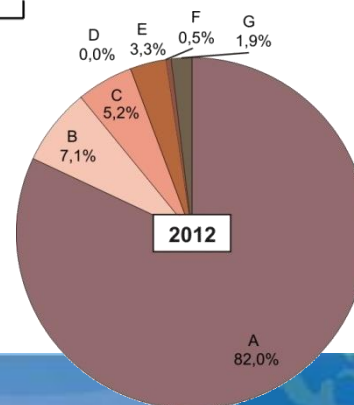
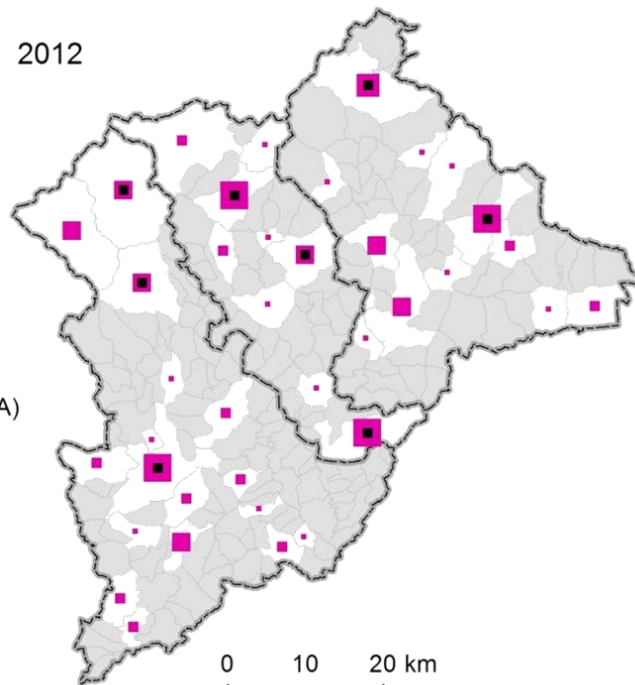

Nepotravinárske predajne na Gemeri

1996

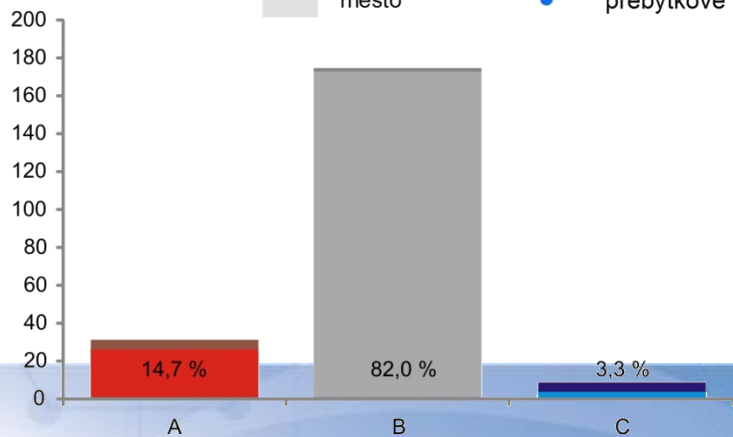
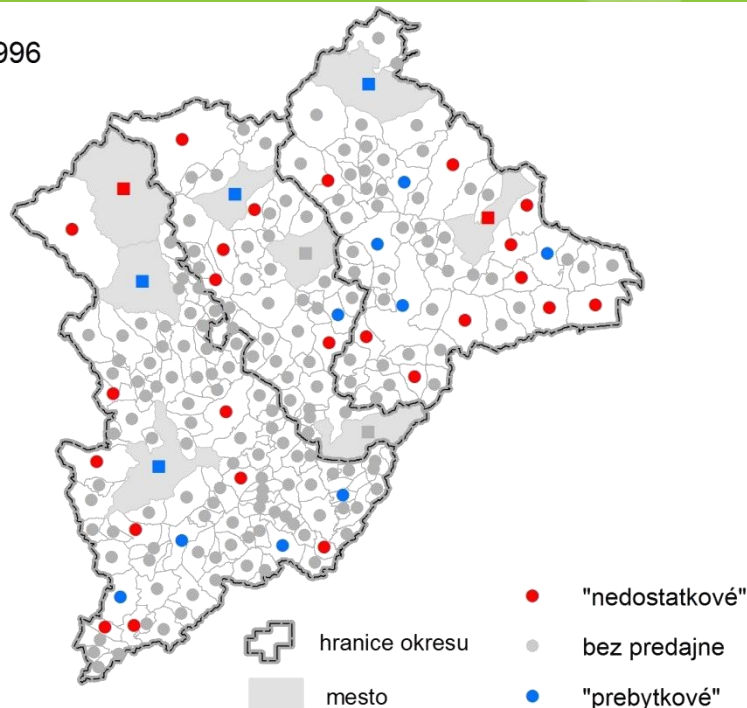

2012

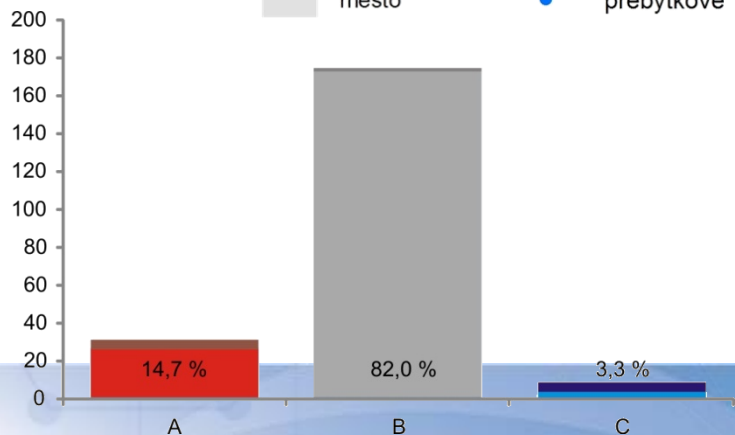
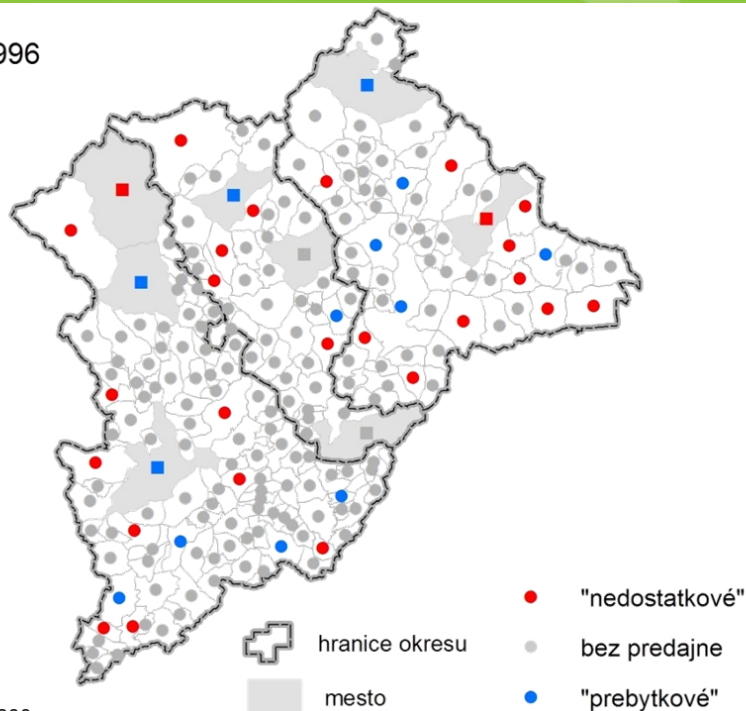
Bilancia nepotravinárskych predajní na Gemeri

1996

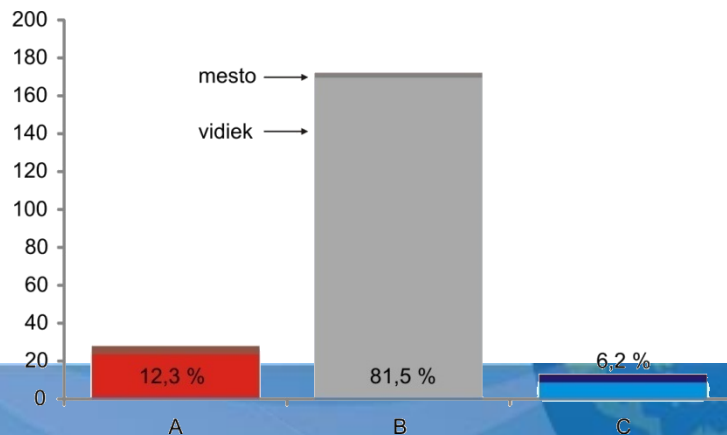
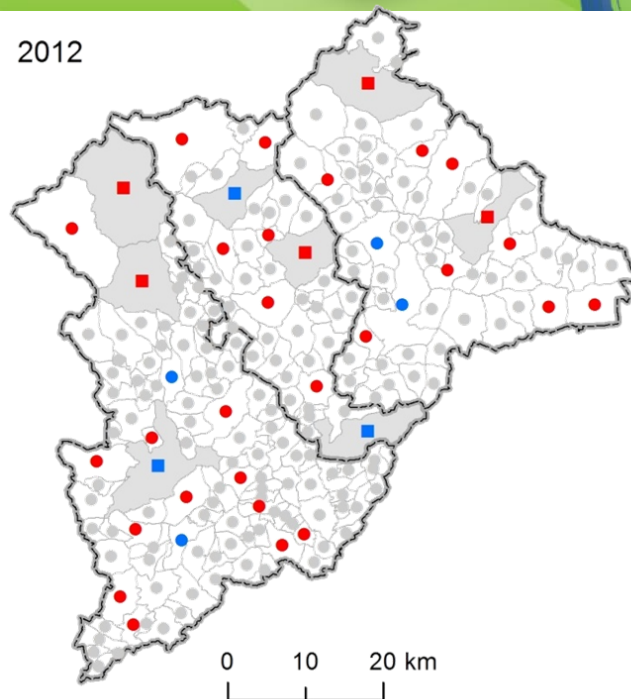

Bilancia nepotravinárskych predajní na Gemeri

1996

2012

Záver

H1: Na vidieku dochádza ku koncentrácii potravinárskeho a nepotravinárskeho maloobchodu do strediskových obcí.

Nepotvrdené.

- Možno skôr pozorovať atomizáciu potravinárskeho maloobchodu (52,6 % ↔ 10,4 %)
- Nepotravinársky maloobchod sa koncentruje v mestách a ich okolí (77,7 % ↔ 82,0 %)

Záver

H1: Na vidieku dochádza ku koncentrácii potravinárskeho a nepotravinárskeho maloobchodu do strediskových obcí.

H2: V mestách dochádza k dekoncentracii maloobchodu, čím sa v zázemí miest vytvára zóna „prebytkových“ obcí maloobchodnou vybavenosťou.

Čiastočne potvrdené.

- Potravinársky maloobchod sa v mestách dekoncentruje.
  - Nepotravinársky maloobchod sa koncentruje v mestách a v ich zázemí dominujú „nedostatkové“ obce.
-

Záver

H1: Na vidieku dochádza ku koncentrácii potravinárskeho a nepotravinárskeho maloobchodu do strediskových obcí.

H2: V mestách dochádza k dekoncentrácii maloobchodu, čím sa v zázemí miest vytvára zóna „prebytkových“ obcí maloobchodnou vybavenosťou.

H3: Maloobchodná vybavenosť na vidieku má zostupný trend.

Nepotvrdené.

- Potravinársky maloobchod na vidieku zaznamenal výrazný nárast „prebytkových“ obcí.
- Nepotravinársky maloobchod na vidieku zaznamenal čiastočný nárast „prebytkových“ obcí.

Záver

- H1: Na vidieku dochádza ku koncentrácii potravinárskeho a nepotravinárskeho maloobchodu do strediskových obcí.
- H2: V mestách dochádza k dekoncentracii maloobchodu, čím sa v zázemí miest vytvára zóna „prebytkových“ obcí maloobchodnou vybavenosťou.
- H3: Maloobchodná vybavenosť na vidieku má zostupný trend.
- H4: Na vidieku prevládajú „nedostatkové“ obce.**

Čiastočne potvrdené.

- V potravinárskom maloobchode na vidieku prevládajú „prebytkové“ obce.
- V nepotravinárskom maloobchode na vidieku prevládajú „nedostatkové“ obce.

Bilancia potravinárskeho a nepotravinárskeho maloobchodu v regióne Gemer

---

**František Križan
Gabriel Zubriczký
Kristína Bilková
Peter Barlík**